

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

BARNAKONUR Í LÍVSVANDA

Tað leikaði hart á um vikuskiftið, tá verkfallið hjá jarðarmøðrunum harnaði, og øll undantøk vórðu tikin aftur.

Tað er eyðsæð, at tað kunnu standast vandastøður, tá ein so týðandi starvsbólkur heldur seg burtur av føðideildini, og tá er einki løgið í, at Landssjúkrahúsið fær sær hjálp aðrastaðni frá, sjálvt um tað bæði kostar nóg og er brot á verkfalsrættindi.

Hvat skuldi Landssjúkrahúsið annars gjørt? Tað er eitt ómetliga hart stig av jarðmøðrunum at taka, tá tær taka øll undantøk aftur og rýma av arbeiðsplássinum.

Hinvegin er tað heldur ikki

góð nokk skipan, at eingin tilbúgving er í eini verkfalsstøðu.

Vit hava havt triggjar slíka støður seinasta árið: Sjúkrarøktarfrøðingarnir, pedagogarnir og nú jarðarmøðurnar.

Tað var nóg umrøtt í sambandi við pedagogverkfallið, at nú mátti ein skipan finnast, sum skuldi verja veikastu borgararnar.

Sjálvandi skulu fólk sleppa at vera í verkfalli, og sjálvandi skal verkfalsrætturin virðast, men tó er eitt mark. Tá fólk liggja hjálparleys, og tá liv er í vanda, so má verkfalsrætturin víkja.

Sum vit vísa á í blaðnum í dag, so lovaðu myndugleikarnir tá, at hetta ikki skuldi endurtaka seg,

og, at ein loysn skuldi finnast, so veikastu borgarar okkara ikki komu í vanda.

Men eftir øllum at døma er einki annað hent enn snakk.

Almannaverkið fekk uppgávuna at gera eitt uppskot, sum langt síðani er gjørt, men so er ikki meira hent.

Í grannalondum hava tey skipanir, at ein nevnd er sett at gera av, hvørji undantøku kunnu gevast í eini verkfalsstøðu. Tað kundi verið ein loysn soleiðis, at tað ikki verður talan um beinleiðis vandastøðu, har tað stendur um liv, tá naggatódn kemur í lønarsamráðingar.

Hetta hevur einki at gera við

at skerja verkfalsrættin, men at skipa viðurskiftini og at seta

trygdina í hásæti. Her er eitt at gera hjá landsstýrinum, og tað er at bróta upp ermar og fara til arbeiðis. Tí hesar støðurnar koma aftur, at sakleys fólk koma beinleiðis í lívsvanda, tí at ávís fakfeløg og Figgjarmálaráðið ikki duga nóg væl at semjast.

Hesaferð vóru tað barnakonur, sum kundu verið í lívsvanda

Mugu hava skipað viðurskifti – eisini í verkfalsstøðu

Lættari hjá føroyingum við álvarsamari sjúku

Nú fer tað at verða nóg lættari hjá føroyingum við álvarsomu lungnasjúkuni, cystiskari fibrosu. Higartil hava teir verið noyddur at fara til Danmarkar eina ferð um mánaðin, ella so, til kanningar, og tað kostar vanliga tveir arbeiðsdagar.

Tacjana Pressler, yvirlækni á Ríkissjúkrahúsinum sigur við tíðindini hjá TV2 í morgun, at ein avleiðing av at tað er so tíðarkrevjandi, er, at eftirlitið við øllum sjúklingum við cystiskari fibrosu, er ikki so gott, sum ynskiligt er.

Men nú er ein royndarverkætlan við telemedisinini sett í verk, har sjúklingar fáa eitt tól heim við, har teir sjálvur máta, hvussu væl lunguni virka, umframt at teir máta blóðtrýst og annað. Upplýsingarnir verða so tøppaðir inn á eina teldu, og eina litla løtu seinni hevur

yvirlæknin teir. Sjúklingur og yvirlækni kunnu síðani hava video- viðtalu á telduni.

Tacjana Pressler sigur, at enn eru ikki allir tekniskir trupulleikar loystir, men tað gongur fram á og teir eru við at verða loystir. Og hon sigur, at tá ið alt virkar, sum tað skal, fer tað eisini at bera til at styrkja eftirlitið við sjúklingum við cystiskari fibrosu, tí tað verður nóg lættari við tað, at tað ikki er so tíðar-

krevjandi. Eisini sjúklingar í Føroyum eru við í royndarverkætlanini. Ein av teimum, Ragnar Isaksen, sigur við TV2, at tað er ein fantastiskur lætti at sleppa undan at fara til Danmarkar so ofta. Hann plagdi vera í Danmark 10 – 12 ferðir um árið, men nú skal hann bara til Danmarkar fyra ferðir um árið.

Hann leggur eisini stóran dent á, at tað er rættiliga smittufyribyrgjandi, at hann sleppur frá at fara í flogfar, og á Ríkissjúkrahúsið so ofta.

Hetta merkir, at hereftir skulu sjúklingar við cystiskari fibrosu, bara til Danmarkar fyra ferðir um árið. Tey siga harafturat, at sum frá liður er endamálið eisini at bjóða øðrum sjúklingabólukum sama møguleika. Elektroniskar viðtalur vegurin fram fyri heilt nógvar sjúklingar, siga tey við TV2.

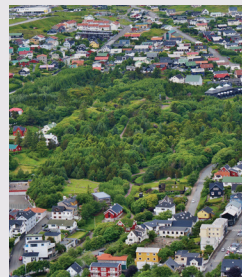
Háfoss, landsstýriskvinna í figgjarmálum, endurgivin fyri at siga, at ginitalið fyri 2017 var 23,3, meðan fimtingsslutfallið fyri 2017 var 3,2. So er ikki. Tølini, sum Kristina

Háfoss vísti til, vóru frá 2015. Nýggjastu tølini eru sostatt tey frá Hagstovuni fyri 2016, sum siga, at ginitalið er 22,8, meðan fimtingslutfallið er 3,1.

Hetta er ikki nóg gott

EDVARD HEEN
SÍÐA 10-11

Træplanting gjørdist tjóðarmál

UNI ARGE SÍÐA 16-17

Orðna hasar nummarplátturnar, Heðin

Ingen re...

Kári P. Højgaard, løgtingsmaður, hevur landsstýrismannin í samferðslumálum, um tað ikki ber til at gera í Føroyum sum í Danmark, har tey hava eina heimasíðu, har tú kans sláa upp nummarplátuna á einum bili og fáa allar upplýsingarnar um bilin.

Í Danmark eitur heimasíðan nummerplade.net, og hon er almenn.

Men til tess er eingin lógarheimild í Føroyum, sigur Heðin Mortensen í svarinum til Kára P. Højgaard.

Hann sigur eisini, at tað hevur verið roynt at fáa lógarheimildina, sum gevur atgongd til akfarsskránnar, men tann royndin lukkaðist ikki í løgtingum.

Í Danmark ber til at fara

inn á nummerplade.net og fáa alla kunning um eitt akfar við at upplýsa nummarplátuna ella stellnummarið, sigur Kári P. Højgaard.

Á heimasíðuni sæst millum annað, hvussu nóg skuld er eftir í bilinum, um bilurin hevur verið hýravnognur og um sýn.

Tá eykalutir verða bílagdir uttanlands, ella keyptir frá øðrum enn bilaumboðnum, er neyðugt at hava hesa vitan fyri at fáa røttu lutirnar, sigur Kári P. Højgaard.

– Hetta mátti verið smáting fyri Heðin Mortensen. Sum gamal bilmekanikar, veit hann fullvæl, hvat hetta snýr seg um, so orðna nú hattar beinanvegin, Heðin, so verða nóg fólk glað!